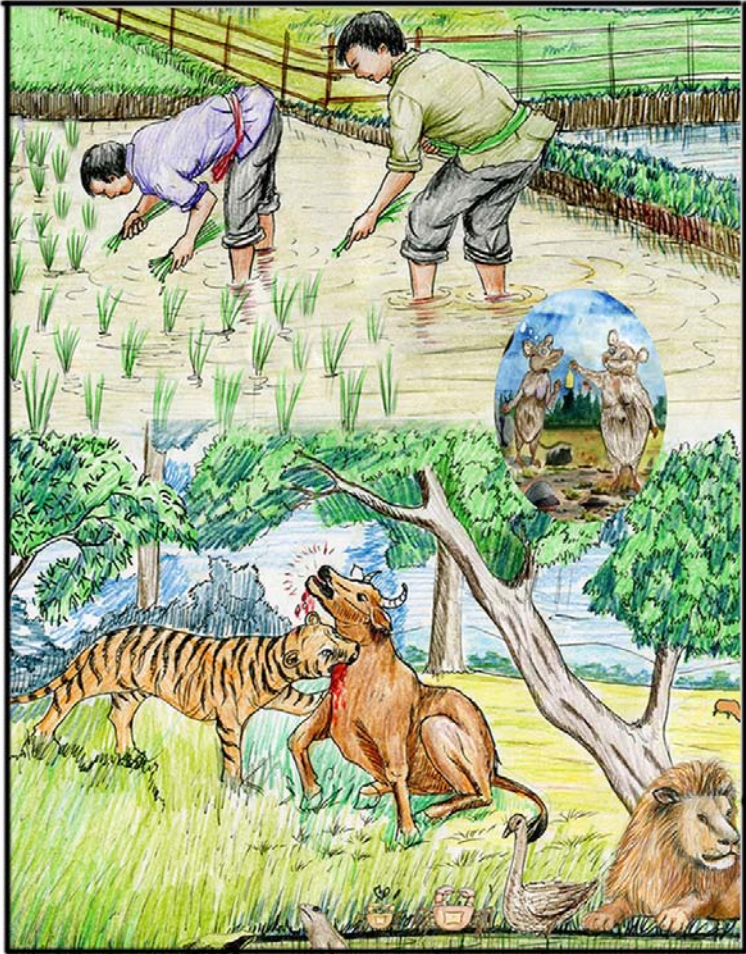

អញ្ជើស ម៉ាមន អ្នក ៗ សារ៉ាប់ សាស្តា

សៀវភៅរឿង និទានសំរាប់អប់រំកុមារ

របស់ជនជាតិទំពួន ខេត្តរតនគិរី

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ៣៥ ក្បាល

ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៩

បើចង់បានព័ត៌មានបន្ថែមទៀត

សូមទាក់ទងតាមអាសយដ្ឋានខាងក្រោមនេះ

អង្គការសហការអន្តរជាតិកម្ពុជា (ICC)

P.O BOX 612

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

Tel : 092 469 934

ឬ

P.O BOX : 890003

បានលុងរតនគិរី

Tel : 075 974 029

E-mail: ride.pm@icc.org.kh

The short legend written in Tampuan language for children of Ratanakiri province, kingdom of Cambodia. First printing,35 copies, November 2009.For more information or copies contact the address above.

អារម្ភកថា

នេះជាលើកដំបូងហើយដែលក្រុមការងារយើងខ្ញុំ បានរៀបចំចងក្រង សៀវភៅរឿងនិទាននេះឡើងជាភាសាទំពូន ។ នេះជាសៀវភៅរឿងនិទាន អប់រំខ្លីៗសំរាប់យើងទាំងអស់គ្នា ។ ក្រុមការងារ អក្ខរកម្មផ្នែកទំពូននៃ អង្គការសហការអន្តរជាតិកម្ពុជា ខេត្តរតនគិរី បានបកប្រែសៀវភៅនេះ ឡើងក្នុងគោលបំណង:

- បង្កើនការយល់ដឹងផ្នែកការអាន ការសរសេរ និងការស្តាប់ ។
- បណ្តុះគំនិតប្រាជ្ញាដល់អ្នកអាន ។
- អប់រំអំពីសីលធម៌ក្នុងការរស់នៅ ។

ក្រុមការងារចងក្រងសៀវភៅរឿងនិទានយើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាសៀវភៅ នេះនឹងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដល់ប្រិយមិត្តអ្នកអាន ដើម្បីបង្កើន ចំណេះ ដឹងក្រោយពីការរៀនពីសាលា ។ ក្រុមការងារយើងខ្ញុំរីករាយ និងរង់ចាំទទួលនូវមតិវិះគន់ពីប្រិយមិត្ត អ្នកអានគ្រប់ពេលវេលា ហើយ- សូមអោយប្រិយមិត្តអ្នកអានទាំងអស់ មេត្តាជួយ ផ្តល់ជាមតិកែលំអ ដល់ ក្រុមការងារយើងខ្ញុំដើម្បីធ្វើការកែសំរួលសៀវភៅនេះអោយមានលក្ខណៈ កាន់តែល្អប្រសើរ ។

ជាទីបញ្ចប់ យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ ប្រិយមិត្តអ្នកអាន ដែលខិតខំយកចិត្តទុកដាក់ អានសៀវភៅរបស់ក្រុមការងារយើងខ្ញុំ ។

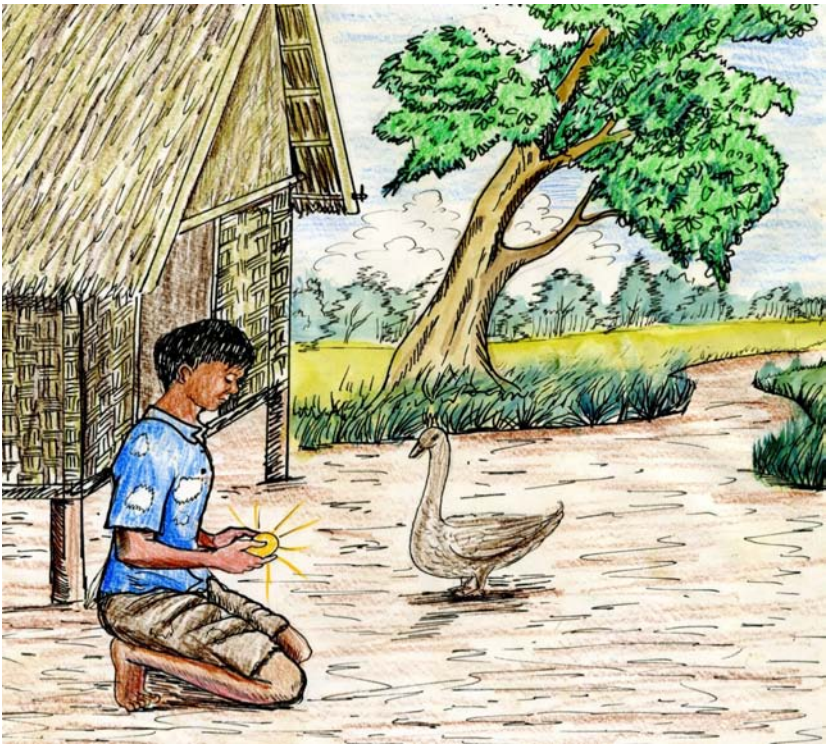
សូមអរគុណ !

គុណ សារ

ល.រ	សិច សារ	តំពូ
១	កាង្វាន កាតាប់ កេះ ម៉ាស	១
២	មែវ លូ រ៉ាវ	៦
៣	ម៉ែត រែង លូ គនរែង	៨
៤	រ៉ក់ ប៉ែង កាតុ ចាក ណាំង សា សាម៉ោង អន់ខ្ល	១ ២
៥	កត៍ ដោច លូ កត៍ កាអិល	១ ១
៦	កិត លូ រ៉ក់	១៤
៧	រ៉ាវ លូ តោ	១ ៧
៨	ប៉ាណូស ប៉ាត្រង័ លូ គន ប៉ែង ដូវ	២០

កង្កែប កាតាប់ កេះ ម៉ាស

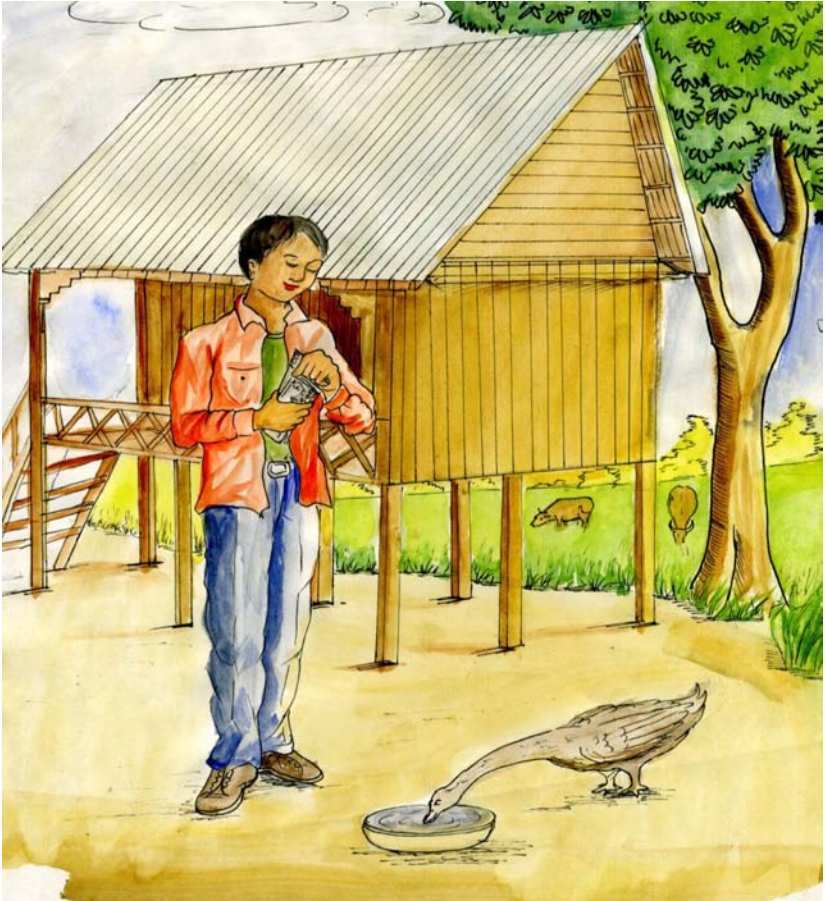
ទី កម្រក់ ម៉ោញ ដូរ អែ ទី កង្កែប ម៉ោញ កាតុ ។
កង្កែប ណោះ កាតាប់ កេះ ម៉ាស ។

ញុន កា កាតាប់ កាងាន ប្រឹត្តិ អន់ កាម៉ាក់ ណោះ ទី

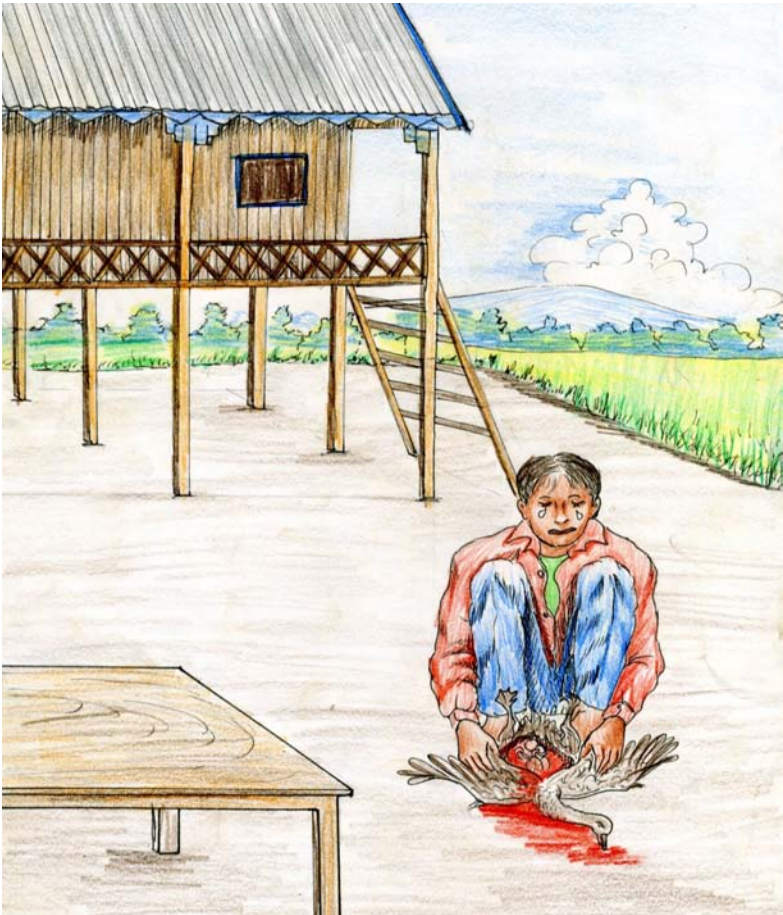
លៀន អៀង ខាក់ ។

ទី ដាវ ម៉ោញ កាម៉ាក់ ណោះ ឡាំងអ្នែ យីត កាណុង
ពុត ផា ៖ « អាញ បិច អ្នក កាតាប់ កាងាន អា អន់ អៀង
ភៀ ប្រូ អ្នក លៀន ម៉ាត់ អាញ កើត ប៉ាត្រង់ ឡឹង អា
ណាវ ។ អាញ ចឹង ប្រឹក្សី នីចម៍ ? ខង កាងាន អា កាតាប់
កាណុង ម៉ោញ ម៉ោញ កាតុ ឡាក់ ? » ។

កេះ យឺត កេះ ញ៉ា កាម៉ាក់ ណោះ កា អ្សក់ សាំង
ឡះ វ៉ាច់ កាងាន ។ បត់ អែ ឡះ កេះ ហៃ កាតាប់ កាងាន
ម៉ោញ កាតុ កា អូ ប៉ប័ ។ ឡែង ឡឺង ណោះ កាងាន កា
តើ កាតាប់ កាងាន កា អូ ទី ហង ។

អន់តីត ឡើង ណោះ អើ កា អូ ទី កាតាប់ កាង្វាន កេះ ។

សារ អា ពូ ប៊ុច អន់តីត ប៉ាតោ កា ពិន
« ដៃ ខ្លាម តាម ពុត ប៊ុច »

មីមា ល្អ វាវ

ទី ដាវ ម៉ោញ វាវ អើ គួប សោប លួម ឡឹង កាន ទី
តាមីរ ចឹង ពីះ ម៉ុត កាណុង ស្រុក តេះ អន់ខ្មែ (តាមីរ ណោះ
យី មែវ) ។ វាវ ឡាំ តុំ គួប សោប កេះ អន់ខ្មែ ណាំង
ទ្រង ប៉ញ៉ា អន់ វាវាច់ ឡឹង មែវ យី អន់ខ្មែ ជា «ពិន អ្សក់
វាយ៉ាង អន់ទល ពីង អង់កូ មែវ » ។

ផា មែវ ឡាំ ប៉ាត់ ចារ ពិន ណោះ ពិន ចឹង កាតាំង វាយ៉ាង
 អើ ។ ទីល នីណោះ ពិន តាន់ សាតាក់ អោន កាណុង រូង
 ប៉ានីម ។ ចាជ្រែប ណាំង ទ្រង ប៉ាញ៉ា លូ ភម គូប សោប
 កេះ អន់ខ្មែ ប្រើ បក់ ចំ ខិន ហ្គិត ឡឹង ពូ ឡាំ អន់ទល
 វាយ៉ាង ពឹង អង់កូ មែវ ហះកា អូ ទី ព្យើ ឡាំ អុះ ។

សារ អា ពូ ប៊ុច អន់តត់ ប៉ាតោ កា ពិន

«សារ ពិន កាប អើ ឡាម៉ត់ ផា ពិន ប្រត់ អើ ឡាំបាក ខាក់ »

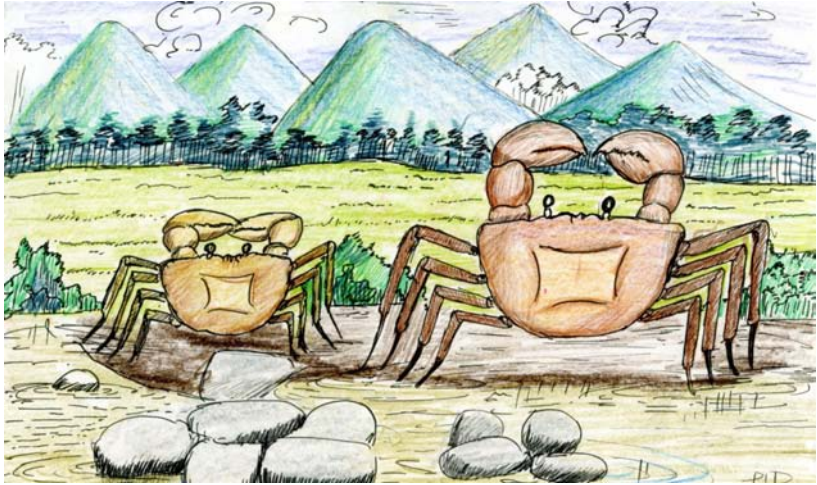
ម៉ែត រែង ល្ង គន រែង

ទី ដាវ ម៉ោញ ម៉ែត រែង ជៀក គន អើ ចាក ពីង
អន់តិត ត្រៃ ។ ម៉ែត រែង ប៉ប័ គន អើ ចាក តះ សាំងអ្សា
តះ សាម៉ា កា បុិច ប៉ុងហៀន គន អន់ ចាក ដាត់ៗ
កេះណោះ រះ កា គន អើ ជា ៖ «គន ខ ញ៉ា អីស ចាក
តះ សាម៉ា តះ សាំងអ្សា នីណោះ? ជា អីស ចាក ត្រង់ៗ អូ
អូ ប គន ?

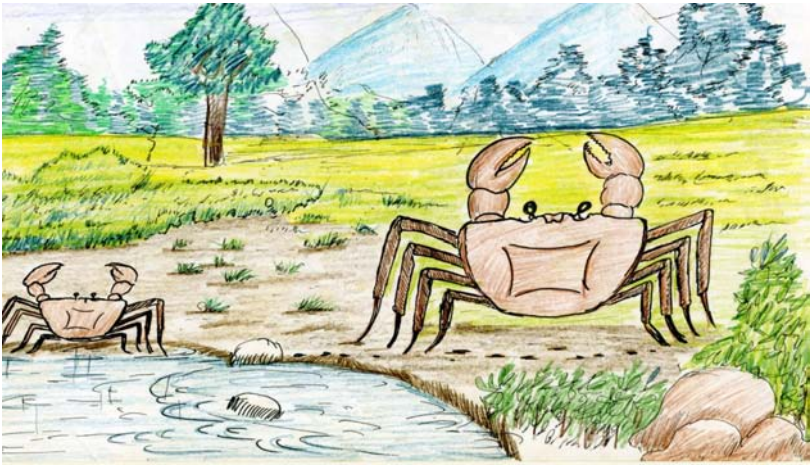

គន រែង តើល ជា ៖ « ទីល នីណោះ ម៉ែត អីស ចាក អន់
អាញ់ ហៃ ! ម៉ាត់ អាញ់ ហៀន ចាក ពួយ អីស » ។

ម៉ែត រែង កា ចាក អន់ គន អី ហៃ ។ ម៉ែត រែង ចាក កា
អូ ត្រង់ ទ្រង នីទៅ ដេល ។ ទីល នីណោះ គន រែង កា អូ អូ
ចាក ពួយ ឡាក់កា ប៉ានីរ ម៉ែត អី ទី រះ អុះ ញុន កា ម៉ែត
អី ចាក អូ ត្រង់ នីទៅ ដេល ។

សារ អា ពូ ប៉ូ អន់តត់ ប៉ុតោ កា ពិន

« ផា ពិន ប្រើ កាប កា ពូ ប្រើ ង៉ារ អូ ដាត់ ណោះ ពិន ប៉ូ អន់ ពូ ប្រើ ង៉ារ អន់ ដាត់ ពិន ត្រត់ ហៃ ឡាកោ ពិន តាំងឡា កេះហិ ឡាកោ ពិន ប្រើ ង៉ារ ដាត់ ញ៉ា បើ » ។

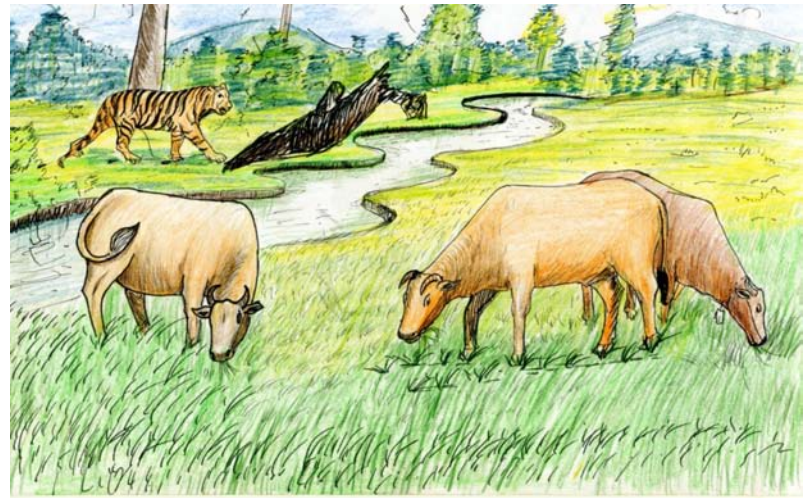
គក់ ធូមឃាត ល្ង គក់ កាអិល

ទី ទ្រូង ទៀក ម៉ោញ ទី គក់ ពៀរ ឡង់ ពីង ទ្រូង
ណោះ ។ គក់ ម៉ោញ ពូ ប្រ័ត ល្ង តេះ កាអិល កត់ ម៉ោញ
ណាវ៉ូ ពូ ប្រ័ត ល្ង បូម បាក ។ គក់ កាអិល កាប ល្ង គក់
បូម បាក ផាះ « អិស ជែ ឡាំ ក្យាម អាញ់ ! អន់ទៀ
អាញ់ ប៉ាទុះ ណោះ អាញ់ កា អូ ឡាំ ក្យាម អិស ដេល » ។

សារ អា ពូប៉ូច អន់តត់ ប៉ាតោ កា ពិន
« ជែ ណាំង សារ ល្ង ប៉ាណូស អំរាញ ល្ង សាងុំ ឡឹង ពិន ផា
ពិន ប្រ័ត និណោះ ពូ ចឹង រឺត សិត សារ ប៉ាត់ ពិន ទៅ ។ »

ទី រីក់ បែង កាតុ ចាក ណាំង សា សាម៉ោង ដាត់ រម គួប អន់ខ្មែ ។ អន់ខ្មែ ចាក ណាំង សាម៉ោង អូ ក្នះ គួប សោប អុះ ។ បិក អូ ខិន កាប់ អន់ខ្មែ អុះ ខង អន់ខ្មែ អូ តង គួប សោប ។ ទី ដាវ ម៉ោញ រីក់ បែង កាតុ តាប៉ុញ គុំ គួប សោប ។ កេះណោះ អន់ខ្មែ ចាក ណាំង សា សាម៉ោង ឡាកោ ព្យឺ ឡាកោ អែ ។

បិក បីបី រីក់ ចាក ខ្លឹត គួប អន់ខ្មែ និណោះ កា ប្លង់ កាប់
 សា ឡូត ។ បិក កាប់ សា រីក់ ម៉ោញ ដាវ ម៉ោញ កាតុ ។
 ឡែង ឡឺង ណោះ រីក់ ប៉ែង កាតុ កា តៅ ទិ ។

សារ អា ពូ ប៊ុច អន់តគ់ ប៉ាតោ កា ពិន
 « ទី កាន សាំម៉ាយី ប្រឹក្តី អន់ ពិន រឹស ផា អូ
 សាំម៉ាយី ប្រឹក្តី អន់ ពិន តៅ » ។

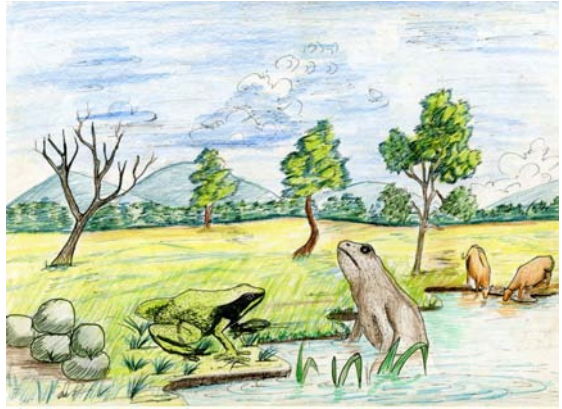
កិត ល្ង រឹក

ទី ងារ ម៉ោញ រឹក ម៉ោញ តាប៉ល់ ជីវ អែត ទៀក
តាំងលើ ។ ម្នួត តាប៉ល់ កិត អែត កាណុង ទៀក តាំងលើ
បីបី រឹក កា អ្នក ខាក់ ។ អន់ខ្មែ កា សាតាក់ ឡាច់ តាប្រះ
តាប្រាំង អែត សល់ ដឹង គន កិត ម៉ោញ រឹក ចតី ប៉ាអប់ ពីង
តេះ ត្រប់ ។ គន កិត អន់ខ្មែតៗ សាតាក់ ឡា រះ ល្ង ម៉ែត

ម៉ែត កិត
 ប៉ប័ និណោះ កា
 អំប៉ញ់ ជា ៖ «
 អន់ដឺស ទី សារ
 ញ៉ា ? » គន កិត

តើល ជា ៖ «ទី កាណាត់ ម៉ោញ តាប័ល់ អន់ខ្មែ ណោះ
 រ៉ាតិស ខាក់ អន់ខ្មែ ចត់ ប៉ាអប់ អុះ ទី កាណុង តេះ
 ត្រប់ » ។ ម៉ែត កិត កា អំប៉ញ់ ណាវ៉ូ ជា ៖ «អន់ខ្មែ ណោះ
 រ៉ាតិស តុ ចំ ?ទី ប តុ ឡាកោ អាញ់ ? » គន កិត តើល
 ជា ៖ «អូ ! អន់ខ្មែ ណោះ តិស ឡឹង អា ណាវ៉ូ » ។ ម៉ែត
 កិត ខំ តេះ បិច ឡាកោ អែ តិស ។ កេះណោះ អំប៉ញ់ គន
 អែ ជា ៖ « ទី តិស តុ អា ហង ដេល ត័ះ អន់ខ្មែ ណោះ ? »
 គន កិត តើល ជា ៖ «អូ ! អន់ខ្មែ ណោះ តិស ឡឹង អា
 ណាវ៉ូ » ។

ម៉ែត កឹត កា ខំ តេះ ឡាកោ អើ កា ហែង ពីសៗ
ទីល ប៉ានុះ វ៉ាច់ តៅ វ៉ាយ៉ាះ ។

សារ អា ពូ ប៉ុច អន់តត់ ប៉ាតោ កា ពិន
« ដៃ ប្រឹក្ច កាណាត ញ៉ា ពិន អូ អូ »

រ៉ាវ ល្អ ក្លា

ទី ក្លា ម៉ោញ ម្លៃ កាណុង ព្រី ក្រិប កាប់ សាណា ។
ជាឌី ទី រ៉ាវ ម៉ោញ ចាក សាតាក់ តី ម៉ូះ ក្លា ប៊ុស ។ រ៉ាវ យឺត
សាតាក់ ឡាច់ អ្សត កា ក្លា កាប់ សា អែ ជាឌី ក្លា សាទីរ
ប័ប រ៉ាវ ហះ ម៉ូះ អែ ។ ក្លា ប៊ុច អឹក ខាក់ យឺត ចឹង កាប់
សា រ៉ាវ ញុន កា រ៉ាវ ប្រ័ត អន់ អែ សាទីរ ។

វ៉ារ ខំ ឡោម ក្លា ណោះ ផា ៖ « មី ប៉រ អីស ដៃ កាប់
 សា អាញ ! ឡែង ឡឹង អា អាញ ចឹង តង់ អីស មី » ។
 ក្លា ហៃ វ៉ារ កេះណោះ កាកីក ប៉ាឡែវ កា វ៉ារ ផា ៖
 « ឡាកោ ចិ ឡាក់កា អីស អា ប ចឹង អ្ន តង់ អាញ ? » ។
 ក្លា ណោះ ក្រានី កា កាប ដោច ហះកា កាណុង ពុត អែ តោ
 កា តាប៉ាប កា វ៉ារ ដេល ។ ក្លា កា អូ ជេវ កាប់ វ៉ារ ។
 កេះណោះ ក្លា ឡើយ វ៉ារ អន់ សីត ប៉ាត់ ចារ អែ ទៅ ។

អន់តីត ឡើង ណោះ ក្លា ចាក ណាំង ចា ជាឌី ត្រត់
សាទ្វង ក្លា ខំ តាឡូះ និចម៍ កា អូ រ៉ាវ៉ាច់ ឡើង សាទ្វង ណោះ
អុះ ។ ខំ តាឡូះ ហែង វិតៗ ។ ក្លា ខំ អង់ហ្សាំង ឡុងៗ
កាតាំង ទិល ប៉ត់ រ៉ាវ ។ រ៉ាវ សាតាក់ ឡាំ ហៃ ជាឌី ប៉ប័
ក្លា ត្រត់ សាទ្វង រ៉ាវ ខំ កិ្យល កាសើ ណោះ ឡាច់ កាតាច់
ទិ ។ អន់តីត ឡើង ណោះ ក្លា រ៉ាវ៉ាច់ ឡើង សាទ្វង ។ រ៉ាវ
កាប ផាះ « ផះ ណោះ អាញ់ ឡោម អិស ដៃ អន់ កាប់
សា អាញ់ ណោះ អិស កាកីក កា អាញ់ កិញ្ចអៀ អិស ប៉ប័
បើ មី អាញ់ ចិ ដឹង
ឡាកោ ហះកា
អាញ់ អូ តង់
ឡាកោ អិស » ។

សារ អា ពូ ប៊ុច អន់តត់ ប៉តោ កា ពិទ
« ដៃ ហៃ ជើច ពូ យីះ ពូ ចិ ឡើង ពិទ កាតាម »

ប៉ាណូស ប៉ាត្រង់ លូ គន ប៉ែង ដូវ

ទី ប៉ាណូស ប៉ាត្រង់ ម៉ោញ ដូវ យីត ជា ឡាកោ អ៊ែ ហ៊ែង ក្រាត់ កេះ អូ អូ ចឹង តោ ដាវ ចំ ហង អ៊ែ កា អើ គន អ៊ែ ទី ប៉ែ ដូវ អន់ អ៊ែ តុំ គូប សោប ។

បត់ គន សោ អ៊ែ ឡាំ តុំ ទី ខូ កេះ អ៊ែ កា កាប លូ គន អ៊ែ ផាះ «គន កើត គន តាម៍ ! ប៉ែ គន ទី ខូ កាចាំង សារ អាញ ចឹង អន់តត់ រះ កា អន់ដីស ។ គន ទី ខូ ជែ អ្នាត តេះ មុរ ណោះ ដៃស ខង កាណុង តេះ មុរ ណោះ ទី ប រ៉ដក់ ប៉ាជៀវ រត់ យ៉ាត់ ពិន ប៉ាសើត ។ រត់ យ៉ាត់ ពិន ទី តប់ ម៉ាស ប្រាក់ អៀង ខាក់ ។

អាញ់ កា អូ អូ ម៉ាស ប្រាក់ ណោះ ហះ ចំ អុះ ។ ទីល
នីណោះ អន់ដីស ត្រត់ ចោះ តេះ មុរ ប៉ាញ់ ទីប ណោះ ដៃ
អន់ សល់ ដៃស គន » ។

អន់តិត ឡឹង ណោះ ពី អន់ខ្មែ ណោះ កា តៅ អ្នាត
អន់ខ្មែ តាទិច ហង ។

ឡែង ឡឹង ពី អន់ខ្មែ តៅ គន អៃ ទិ ប៉ែង ដូវ ចោះ
តេះ មុរ ទីប កាម៉ាង ទីប កាដាវ ។ ចោះ តេះ ត្រីប ចាវ
ឡាក់កា ប៉ានីវ ពី អន់ខ្មែ ទី រ៉ះ ហះកា អូ ប៉ប ទី ញ៉ា ។
អន់ខ្មែ អូ ទិ ពុត ខំ ចោះ តេះ មុរ ណោះ ម៉ោញ ទង
ណារ៉ូ ។ អូ ប៉ប ទី ប៉ាខ្វាល់ ម៉ាស់ សាំ ។ ញុន កា តេះ អៃ
តាដោះ អន់ខ្មែ កា តប់ ពៀវ លូ សាណា អន់ខ្មែតៗ ។

ប៉ាក់ ទីល ថុន រ៉ាន់ដាប់ ពៀ ភៃ អន់ខ្មែ ទី ពៀ អៀង
 ឡឹង ពូ ខាក់ ។ អន់ខ្មែ ប្រ៊ី ពៀ ភៃ ទី លៀន អៀង ឡឹង
 ម្មត កាំឡាំង ស្រុក អន់ខ្មែតៗ ។

ខ្មែង ឡឹង ណោះ អន់ខ្មែ អ្ន អន់តត់ ជា ម៉ាស
 ប្រាក់ ពី អន់ខ្មែ ទី រះ កា អន់ខ្មែ យី កាន ត្រាំង ប្រគី ងារ
 ណោះ ហង ប្រគី អន់ កា អន់ខ្មែ ទី លៀន កាក់ ប្រាក់ ម៉ាស
 អៀង ។

សារ អា ពូ ប៊ុច អន់តត់ ប៉ាតោ កា ពិន
« កាន ងាន យី ម៉ាស ប្រាក់ »

បកប្រែ និងរៀបរៀង

កញ្ញា ផង ឌឹម

គណៈកម្មការកែសំរួលផ្នែកភាសាទំពួន

លោក ឡាន ទិត   លោក វ៉ាង វើញ
លោក ស្រែន ក្វាវ   លោក មួង ភារីម
លោក ធៀង សារឿន

គូរ និងរចនារូបភាព

លោក បាំង កាន់ធៀម

ទីប្រឹក្សាណែនាំ

លោក អេនឌ្រូខាសុន

Prepared for first online distribution in March 2015 by

អង្គការសហការអន្តរជាតិកម្ពុជា
International Cooperation Cambodia
P.O. Box 612, Phnom Penh, Cambodia
Tel: 092-469-934 / 075-974-029
info@icc.org.kh
<http://www.icc.org.kh>

This work is dual licensed under either of these Creative Commons licenses:

- Attribution-ShareAlike 4.0 International License.(Cc-BY-SA) To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.
- Attribution-NonCommercial-ShareAlike (CC BY-NC-SA) To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material
for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.